

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 9. detsember 2019
(OR. fr)

14462/19

COAFR 234
RELEX 1112
COHOM 129
COHAFA 106
CFSP/PESC 930
DEVGEN 230

MENETLUSE TULEMUS

Saatja:	Nõukogu peasekretariaat
Saaja:	Delegatsioonid
Teema:	Kongo Demokraatlik Vabariik – Nõukogu järeldused (9. detsember 2019)

Delegatsioonidele edastatakse lisas nõukogu järeldused Kongo Demokraatliku Vabariigi kohta, mis võeti vastu nõukogu 3738. istungil 9. detsembril 2019.

Nõukogu järeldused Kongo Demokraatliku Vabariigi kohta

1. Viimased valimised Kongo Demokraatlikus Vabariigis (KDV) andsid riigi ajaloos esimest korda võimaluse võimu rahumeelseks üleandmiseks, avades tee stabiilsusele ning kestlikule ja kaasavale arengule KDVs ja kogu piirkonnas. Sel viisil mobiliseerudes on Kongo rahvas selgelt väljendanud oma soovi muutusteks. Neid õiguspäraseid ootusi tuleb austada.
2. Vabariigi president Félix-Antoine Tshisekedi Tshilombo on selgelt väljendanud oma soovi, et Euroopa Liit KDVd toetaks ja sellele pühenduks. EL kavatseb jääda KDV privilegeeritud partneriks ning tuletab meelde, et ei ole kunagi lakanud Kongo rahvast toetamast. Avatud ja avameelne poliitiline dialoog Kongo ametivõimudega, samuti kodanikuühiskonna esindajatega ja poliitiliste osalejatega võimaldab kooskõlastatud viisil määratleda vastastikused kohustused, millest EL reformiprogrammi toetavas tegevuses juhindub. Sellel alusel saab EL KDVs konstruktiivselt tööd teha. EL hindab korrapäraselt selle partnerluse arengut.

3. EL tervitab esimesi meetmeid poliitiliste pingete leevendamiseks ja demokraatliku ruumi avamiseks ning innustab Kongo ametivõime jätkama oma jõupingutusi seni, kuni püsivad suured väljakutsed. EL võtab rahuloluga teadmiseks presidendi võetud kohustused taastada riik, mille aluseks on õigusriigi põhimõtete austamine, inimõiguste ja põhivabaduste, sealhulgas soolise võrdõiguslikkuse ning naiste ja tütarlaste mõjuvõimu suurendamise edendamine ja kaitsmine, karistamatuse ja korruptsiooni vastane võitlus ning julgeolekuolukorra parandamine. EL jätkab olukorra jälgimist ja on valmis toetama institutsioonilisi reforme nendes valdkondades. Inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumiste, samuti vägivaldaaktide, sealhulgas seksuaalvägivalda juhtumite jätkuvalt suur arv nõuab asjakohast kohtulikku reageerimist.
4. Peaminister Sylvestre Ilunga Ilunkamba juhitud valitsus on president Tshisekedi võetud kohustusi arvesse võttes koostanud valitsuse ambitsioonika reformikava. Ametiasutused seisavad siiski jätkuvalt silmitsi märkimisväärsede probleemidega, sealhulgas mis puudutab juhtimist, eeskätt korruptsiooni, rahapesu, omandiõiguse rikkumiste ja avaliku sektori vahendite väärkasutamise püsimist ning nende mõju riigi arengueesmärkide saavutamiseks vajalike vahendite mobiliseerimisele. Nendes valdkondades tehtavad edusammud aitaksid leevendada sotsiaalseid, majanduslikke ja poliitilisi pingeid. Sellega seoses on EL valmis Kongo ametivõime toetama ning julgustab neid kaasama reformide väljatöötamisse ja rakendamisse kõiki asjaomaseid osalejaid, eelkõige erakondi ja kodanikuühiskonna esindajaid, naisi ja noori, usuorganisatsioone ja erasektorit.

5. Selleks et tugevdada demokraatiat, tagada stabiilsus ning valmistuda tulevasteks valimisteks kutsub EL üles osana kaasavast ja usaldusväärsest protsessist reformima demokraatiat ja valimisprotsesse tagavaid institutsioone, eelkõige konstitutsioonikohut ja sõltumatut riiklikku valimiskomisjoni. KDV stabiilsuse tugevdamiseks on väga oluline tulevaste valimiste läbipaistvus ja usaldusväärsus ning kõigi, sealhulgas noorte ja naiste osalemine.
6. EL rõhutab olulist panust, mida KDV sotsiaalsesse ja poliitilisse ellu on andnud kodanikuühiskond, ning rolli, mida kodanikuühiskond peab jätkuvalt täitma. EL on jätkuvalt pühendunud selle toetamisele.
7. EL tuletab samuti meelde naiste keskset rolli rahu kindlustamisel, et tagada kriisist väljumise protsessi kestlikkus, nagu on rõhutatud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 1325. EL innustab Kongo ametivõime täitma oma võetud kohustused riigi taastamiseks, võttes kõik meetmed, et tagada naiste, sealhulgas seksuaalvägivalla üleelanute ja riigisiseste põgenike võrdne osalemine rahu ja julgeoleku säilitamiseks ja edendamiseks tehtavates jõupingutustes. EL innustab Kongo ametivõime tugevdama konfliktidega seotud seksuaalvägivalla ennetamist.

8. Riigi idaosas, eelkõige Põhja- ja Lõuna-Kivus ning Ituris, on ebakindluse ja ebastabiilsuse tase, riigivõimu puudumine teatavatel territooriumidel ning relvastatud rühmituste, aga ka riigiametnike poolt toime pandud inimõiguste rikkumiste suur arv endiselt murettekitav. Ametivõimud peavad tegema täiendavaid jõupingutusi, eelkõige võitluses relvastatud rühmituste vastu. EL innustab Kongo ametivõime jätkama kaasaval ja läbipaistval viisil desarmeerimise, demobiliseerimise ja taasintegreerimise protsesse, kohandades neid vastavalt vajadustele ja kontekstile, minnes kaugemale ainult sõjalistest lahendustest, pidades tähtsaks kodanikuühiskonda, naisi ning elanikkonna sotsiaalmajanduslikku lõimimist ning tehes koostööd ÜRO stabiliseerimismissiooniga KDVs (MONUSCO) ja piirkonna riikidega. EL toetab KDVD nende jõupingutuste tegemisel.
9. Julgeolekusektori reformi, mis on samuti väga oluline, tuleb ellu viia konstruktiivselt, realistlikult ja etapiviisiliselt, et tagada politsei-, kaitse- ja õigussektori struktuuri ajakohastamine ja professionaalsemaks muutmine.
10. EL toetab Kongo ametivõimude poolt nendes valdkondades tehtavaid jõupingutusi, et edendada rahu, julgeolekut, õigusriiki ja riigivõimu taastamist kogu territooriumil, rõhutades reformide tõelise omaksvõtu vajadust. Selles toetuses on oluline roll ÜRO süsteemil, eelkõige MONUSCOl ja ÜRO ühisel inimõiguste bürool, kelle tegevuse üle tunneb EL heameelt.
11. EL kutsub Kongo ametivõime üles suurendama jõupingutusi võitluses karistamatuse vastu, et tuua kohtu ette inimõiguste tõsiste rikkumiste toimepanijad. See on väga oluline inimeste usalduse taastamiseks ja nende toetuse saavutamiseks.

12. Nagu EL 2018. aasta detsembris lubas, vaatas ta läbi Kongo üksikisikute suhtes kehtestatud individuaalsed piiravad meetmed. EL otsustas neid meetmeid muuta ning vaatab need uuesti läbi ja on valmis neid kohandama, võttes arvesse KDVs toimuvaid arenguid.
13. President Tshisekedi jõupingutused piirkondliku rahukoostöö tugevdamiseks aitavad saavutada stabiilsust ja kestlikku arengut. EL jätkab KDV ja selle naaberriikide toetamist, et edendada piirkondlikku integratsiooni ja vastastikuste poliitiliste kohustuste täitmist, näiteks nende kohustuste täitmist, mis on juba võetud 2013. aasta Addis Abeba raamlepingus või muudes piirkondlikes raamistikes, näiteks Ida-Aafrika järvede piirkonna rahvusvahelisel konverentsil.
14. Osa Kongo elanikkonda on endiselt tugevalt mõjutatud murettekitavast humanitaarolukorrast, mida muu hulgas iseloomustab tõsine toidu- ja toitumiskriis ning kogu mandri üks kõige ulatuslikumaid elanikkonna ümberasumisi, mis eeskätt on tingitud äärmiselt ebastabiilsest julgeolekuolukorrast riigi idaosas. Selliste epideemiate nagu Ebola või leetrite leviku püsiv oht suurendab humanitaarabi vajavate inimeste haavatavust. EL jätkab Kongo DV toetamist selles valdkonnas humanitaartegevuse ja tervishoiusüsteemide tugevdamiseks antava toetuse kaudu. Sellega seoses tervitab EL presidendi ja valitsuse võetud kohustust tegeleda humanitaarolukorra ja selle algpõhjustega.

15. Sarnaselt Kongo jõe vesikonna metsade partnerluse toetamisega kavatseb EL jätkata ja süvendada koostööd ja tihedat dialoogi KDVga sellistes valdkondades nagu kliimamuutuste vastane võitlus, keskkonna ja bioloogilise mitmekesisuse säilitamine ning loodusvarade läbipaistev ja säästev majandamine, sealhulgas võitlus nende ebaseadusliku kasutamise ja nendega kaubitsemise vastu. Need väljakutsed on Kongo rahva jaoks ka võimaluste allikaks, eelkõige toiduga kindlustatuse, keskkonnasäästliku majanduse ja töökohtade loomise seisukohast.
16. Vastastikuste kohustuste alusel toetab EL ka ametiasutuste võetud meetmeid, mille eesmärk on tugevdada makromajanduslikku raamistikku ja taastada suhted Rahvusvahelise Valuutafondiga, parandada avaliku sektori finantsjuhtimist, võidelda korruptsiooni vastu ja parandada ärikliimat, sealhulgas võidelda ebaausa konkurentsi vastu ja edendada ettevõtja sotsiaalset vastutust, et õiglasel ja kestlikul viisil hõlbustada Euroopa ettevõtlust ja investeeringuid ning toetada Kongo vaesusevastast strateegiat ning kaasavat ja kestlikku majanduskasvu.
17. EL jätkab tihedat koostööd ÜROga, Aafrika Liiduga ning nende piirkondlike organisatsioonide ja mehhanismidega, mille liige KDV on, piirkonna riikidega ja kõigi selle rahvusvaheliste partneritega, et toetada rahu, stabiilsuse ning kestliku ja kaasava arengu kindlustamist KDVs.
-